

# 'Factsheet Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO)'



De PSO: Keurmerk voor organisaties die duurzaam werkgelegenheid bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

## Sociaal en Inclusief Ondernemen

**Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen kent drie aspecten: People, Planet en Profit. Sociaal ondernemen, ook wel inclusief ondernemen genoemd, is de laatste jaren in Nederland uitgegroeid tot een belangrijk onderdeel van de pijler 'People'. Organisaties vinden het immers steeds vanzelfsprekender om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen te bieden.**

**Om sociaal ondernemen te stimuleren, heeft TNO samen met PSO Nederland en stakeholders een meetinstrument ontwikkeld: de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO).**

**Doel achter de PSO is het oplossen van een maatschappelijk probleem door sociaal (inclusief) ondernemen te stimuleren: meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt duurzaam en kwalitatief aan werk helpen bij reguliere organisaties. Sociaal inkopen draagt hier ook aan bij. Organisaties die structureel werk maken van sociaal ondernemen en zichtbaar hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen, kunnen zich nu laten certificeren.**

### Meetinstrument en landelijk erkend keurmerk

De Prestatieladder Socialer Ondernemen van TNO is niet alleen een vrijblijvend meetinstrument, maar ook het landelijk keurmerk dat objectief zichtbaar maakt in hoeverre organisaties sociaal ondernemen. De Prestatieladder meet in welke mate organisaties aantoonbaar werkgelegenheid bieden aan kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt en vergelijkt dit resultaat met andere organisaties binnen dezelfde grootteklasse (benchmark). Gemeten worden:

- de directe bijdrage: het aantal werkzame personen met een afstand tot de arbeidsmarkt ten opzichte van het totale personeelsbestand. Hierbij wordt ook gemeten of inzet van deze personen op een kwalitatief goede manier gebeurt.
- de indirecte bijdrage: in welke mate organisaties inkopen bij andere PSO- gecertificeerde organisaties en SW-bedrijven.

De directe en indirecte sociale bijdragen worden bij elkaar opgeteld tot een totaalscore en vergeleken met de PSO-normen. Deze zijn gebaseerd op de landelijke Werkgevers Enquête Arbeid (WEA) van TNO en worden om de twee jaar geactualiseerd.

### Groeien op de PSO-ladder door sociaal in te kopen

Een organisatie die inkoop bij andere PSO-gecertificeerde organisaties, groeit zelf op de PSO-ladder. De vraag naar PSO-gecertificeerde organisaties neemt hierdoor toe. Zo wordt de keten gestimuleerd om aan de slag te gaan met sociaal ondernemen en wordt (indirect) nog meer werkgelegenheid gecreëerd voor mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie.

### Waarom een PSO certificaat?

De PSO is uitgegroeid tot landelijke norm voor sociaal ondernemen. PSO- gecertificeerde organisaties geven verschillende redenen aan waarom zij sociaal ondernemen:

- Ze dragen bij aan een betere maatschappij. Dit wordt in toenemende mate gewaardeerd door klanten, stakeholders, opdrachtgevers, vakorganisaties, medewerkers en investeerders.
- Steeds meer gemeenten en andere publieke opdrachtgevers accepteren een geldig PSO-Certificaat als invulling van (een deel van) de Social Return verplichting bij aanbestedingen.
- Steeds vaker vragen ook private opdrachtgevers om het PSO-Certificaat. Zij groeien zelf op de PSO-Prestatieladder wanneer zij bij een PSO-gecertificeerde organisatie inkopen.
- De PSO stimuleert transparantie in Sociaal Ondernemen door objectief te meten wat een organisatie daadwerkelijk doet ten opzichte van andere organisaties binnen dezelfde grootteklasse.
- Het PSO-logo, bijvoorbeeld op producten en in communicatie-uitingen, draagt bij aan het onderscheidend vermogen van een organisatie.
- PSO als meetinstrument geeft een organisatie inzicht en handvatten om aan de Participatiewet en de Banenafpraak te voldoen.

De PSO in een schema	Resultaten (per grootteklasse)		Kwalitatieve aspecten			
	Trede 3	> norm Trede 3	Passend werk	Integratie	Functioneren en ontwikkelen	Begeleiding
Trede 2	> norm Trede 2	Passend werk	Integratie	Functioneren en ontwikkelen	Begeleiding	
Trede 1	> norm Trede 1	Passend werk	Integratie	Functioneren en ontwikkelen	Begeleiding	
Aspirant-status	Inzicht	Doelstelling	Creëren draagvlak	Aanpassen werving & selectie	Funcities beschikbaar	

### PSO-Prestatieladder: vier niveaus

De PSO-Prestatieladder is laagdrempelig en praktisch te gebruiken voor iedere organisatie. Het instrument meet wat een organisatie daadwerkelijk doet en maakt dit inzichtelijk. De PSO kent vier niveaus: de Aspirant-status en PSO Trede 1, 2 of 3. Een certificaat is twee jaar geldig.

### Aspirant-status

Een organisatie krijgt de Aspirant-status als zij aantoonbaar aan de slag gaat met socialer ondernemen en binnen twee jaar wil doorgroeien naar de norm voor PSO-Trede 1. In een Plan van Aanpak, geaccordeerd op bestuurlijk of directieniveau, staat hoe de organisatie wil groeien op de PSO-Prestatieladder. De Aspirant-status is twee jaar geldig.

### PSO-Trede 1, PSO-Trede 2 en PSO-Trede 3

Een organisatie ontvangt een PSO-Tredecertificaat als zij, vergeleken met organisaties van dezelfde grootteklasse, bovengemiddeld werkgelegenheid biedt aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. En bovendien voldoet aan de kwalitatieve eisen met betrekking tot passend werk, integratie, begeleiding en functioneren en ontwikkeling.

### Social Return

Steeds meer gemeenten en publieke opdrachtgevers accepteren een geldig PSO-Certificaat als invulling van (een deel van) de Social Return verplichting bij aanbestedingen. De PSO vervangt Social return niet, maar is vooral een uitbreiding van het instrumentarium. Met het PSO-Certificaat kan een organisatie aantoonbaar maken dat er structureel werk gemaakt wordt van Social return binnen de organisatie.

### PSO-Handleiding

Volledige informatie over wat de PSO exact meet en certificeert is terug te vinden in de PSO-Handleiding op [www.pso-nederland.nl](http://www.pso-nederland.nl). De Prestatieladder Socialer Ondernemen wordt in nauwe samenwerking met de markt continu doorontwikkeld, en elk jaar in april geactualiseerd en aangepast naar de marktomstandigheden.



#### Meer informatie

Heeft u interesse in PSO-erkenning of wilt u weten hoe dit instrument in uw gemeente kan worden ingezet? Ga naar [www.pso-nederland.nl](http://www.pso-nederland.nl) of bel **055 36 89 899**

#### PSO-Nederland

**Postadres:**  
Postbus 4155  
7320 AD Apeldoorn

**Bezoekadres:**  
Boogschutterstraat 52  
7324 BA Apeldoorn

**W** [pso-nederland.nl](http://pso-nederland.nl)  
**E** [info@pso-nederland.nl](mailto:info@pso-nederland.nl)  
**T** 055 36 89 899